

ÅRSRAPPORT 2019 FOR KONTROLLUTVALGET I HORTEN

INNLEDNING: KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL, FORMÅL, OPPGAVER OG SAMMENSETNING

Hjemmel

Kommunene er i henhold til kommuneloven pålagt å ha kontrollutvalg jf. kommuneloven av 2018 kap. 23. Dette kapitlet i den nye kommuneloven trådte i kraft fra det konstituerende kommunestyremøtet høsten 2019. «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» definerer kontrollutvalgets oppgaver nærmere, og trådte også i kraft fra og med det konstituerende kommunestyremøtet høsten 2019.

Formål og oppgaver

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret føre løpende tilsyn med forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Blant de viktigste oppgavene til kontrollutvalget er:

- Påse at kommunens regnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.
- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av formannskap og kommunestyre.
- Påse at revisjonsmerknader blir fulgt opp.
- Utarbeide plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, og påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i
- Utarbeide plan for gjennomføring av eierskapskontroll, og påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper
- Rapportere til kommunestyret om gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- Påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroll blir fulgt opp.
- Innstille overfor kommunestyret ved valg av revisjonsordning og sekretariat.
- Utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.
- Vurdere henvendelser fra innbyggerne
- Stille krav til kommunens etiske bevissthet

Sammensetning

Kontrollutvalget skal etter den nye kommuneloven ha minst 5 medlemmer og minst ett av medlemmene skal være medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalget har i 2019 hatt følgende sammensetning:

I perioden januar 2019 – oktober 2019:

Medlemmer:

Jan Nærnes, (H) leder
Ingvar Kjørum (AP) nestleder
Heidi Ørnlo (AP)
Anne Lise Olafsen (R)
Trond Nauf (FrP)

Varamedlemmer:

Magnus Skulstad-Johnsen (H)
Lisbeth M. Zaleski (FrP)
Dag N. Kristoffersen (V)
Jan Focas (Ap)
Andor Røstad (AP)

I perioden oktober – desember 2019:

Medlemmer:

Jan Nærnes, (H) leder
Ingvar Kjørum (AP) nestleder
Anne Lise Olafsen (R)
Michael Bo Bergman (SV)
Marianne Negård (FRP)

Varamedlemmer:

Anne Asker Støldal (H)
Heidi Ørnlo (AP)
Graham Stuart Healey (R)
Hilde Elgesem Andersen (H)
Roger Heggelund (FRP)

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I 2019

Generelt

I 2019 hadde kontrollutvalget fire møter og behandlet 40 saker. Lovpålagt revisjon ble utført av Vestfold Kommunerevisjon.

Revisors uavhengighet:

En av kontrollutvalgets oppgaver er å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Revisor er etter den nye forskriften om kontrollutvalg og revisjon § 19 (tidligere revisjonsforskriften § 15) forpliktet til å årlig, og ellers ved behov, avgi en erklæring om sin uavhengighet. Vestfold Kommunerevisjon er revisor for Horten kommune og tilhørende foretak. Oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll er Linn Therese Bekken, og i tillegg er Bente Hegg Ljøsterød oppdragsansvarlig for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll. De nødvendige uavhengighetserklæringer ble framlagt og tatt til orientering av kontrollutvalget i kontrollutvalgsmøtet 20.03.2019.

Mislighetssaker.

Revisor innberettet ingen mislighetssaker til kontrollutvalget i 2019.

Regnskapsrelaterte saker

Kontrollutvalgets uttalelse til Horten kommunes regnskap og årsmelding for 2018

Kontrollutvalget ga uttalelse om kommunens årsregnskap 2018. Uttalelsen ble lagt frem for formannskapet slik at denne ble tatt hensyn til før formannskapet avga innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Hovedpunkter i kontrollutvalgets uttalelse:

- *Driftsregnskapet*

Årsregnskapet viser kr. 1.372.844.881,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 13.539.509,-.

Netto driftsresultat.

Budsjettstyringen er tilfredsstillende. Det er god økonomistyring og oppfølging på de kommunale områdene. Avvik på kommunalområdene er kun mindre avvik mellom vedtatt budsjett og regnskap. De største avvikene gjelder også i 2018 helse og velferd samt NAV Horten.

Årsregnskapet for Horten kommune for 2018 viser et netto driftsresultat på kr 48,7 millioner, en økning på kr. 5,83 millioner fra 2017. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er en viktig indikator på kommunens økonomi. Teknisk beregningsutvalg har anbefalt at netto driftsresultat over tid bør utgjøre minst 1,75%. Netto driftsresultat i 2018 i forhold til brutto driftsinntekter utgjør 2,34% mot 2,1% i 2017. Kontrollutvalget er fornøyd med at kommunen gjennom stram styring oppnår et regnskapsresultat som er bedre enn den anbefalte normen.

Premieavvik.

Premieavviket (differansen mellom innbetalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad) utgjør en stor usikkerhet for kommunens økonomi, og kan variere mye fra år til år. Akkumulert premieavvik inkl. arb. avgift utgjør kr. 112,2 millioner mot kr 98,6 millioner i 2017.

- *Investeringsregnskapet*

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse som viser kr. 0,-. Investeringsregnskapet viser at finansieringsbehovet er kr. 395 millioner i 2018, mot kr. 360 millioner i 2017. Investeringene er ca. kr. 35 millioner lavere enn regulert budsjett. De største investeringene i 2018 har i hovedsak vært Rustabrygga, Idrettshall Lystlund, Kulturkvartalet og vann/avløp.

- *Balansen*

Gjeldsforhold.

Kommunens langsiktige gjeld utgjør til sammen kr. 2.056 millioner og økte med kr. 175 millioner i 2018. Kontrollutvalget registrerer at det er betalt kr 1.177.489,- mindre i låneavdrag enn beregnet minimumsavdrag. Beregnede minimumsavdrag på kr 69,1 millioner er belastet regnskapet. Beregnet avdrag inkluderer også Horten Havnevesen og Horten Medisinske Senter KF.

Ubrukte lånemidler er redusert fra kr 46.496.577 til kr 43.244.967,- pr. 31.12.2018.

Fond

Disposisjonsfondet er økt med kr. 29,5 millioner i 2018 og utgjør ved årets utgang kr. 180,4 millioner. Kontrollutvalget registrerer den positive styrkingen av dette fondet. Størrelsen på disposisjonsfondet gir best uttrykk for den økonomiske handlefriheten til kommunen.

Kontrollutvalgets uttalelse til særregnskap 2018 Horten Medisinske senter KF

- *Regnskapet for 2018 viser et netto driftsresultat på kr. 3.605.631,- og et tilsvarende regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 2.158.179,-.*
- *Investeringsregnskapet viser totale investeringer på kr. 12,23 millioner i 2018 og er gjort opp med et udekket finansieringsbehov på kr. 9,78 millioner.*
- *Kontrollutvalget registrerer at det er inngått forlik med en leverandør i 2018, og at det er berammet rettsak mot en annen leverandør i 2019/2020. Horten Medisinske senter KF har udekket beløp i investeringsregnskapet som må finansieres dersom selskapets krav ikke vinner frem.*
- *Kontrollutvalget har ikke ytterligere kommentarer til årsregnskap 2018 for Horten Medisinske Senter KF.*

Revisjonsplan 2019

Revisor framla revisjonsplan 2019 på kontrollutvalgets møte 25.09.2019 og orienterte nærmere om denne. Denne planen løper fram til årsregnskapet er ferdig revidert i april 2020. Revisjonsplan og de tilhørende rapporter er viktige dokumenter for at kontrollutvalget skal kunne ivareta sitt påse-ansvar.

Kontrollutvalget har blitt løpende orientert om den pågående regnskapsrevisjonen gjennom året 2019.

Forvaltningsrevisjon

Behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport «Skolehelsetjenesten i tverrfaglig perspektiv»

Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrevisjonsrapport «Skolehelsetjenesten i tverrfaglig perspektiv» i april sak 4/19. følgende vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingen i forvaltningsrevisjonsprosjektet «Skolehelsetjenesten i tverrfagligperspektiv»:

- *Horten kommune bør sikre et tilstrekkelig systemrettet samarbeid med Horten videregående skole, inklusiv rutiner, jf. Helsedirektorets Nasjonal faglig retningslinje, pkt. 5.1.*

- *Horten kommune bør vurdere om dagens helsesøster-ressurs på videregående skole er tilstrekkelig for ivaretagelse av nasjonale krav og føringer på videregående skole-nivå.*
- *Horten kommune bør gjennomgå resultatene i spørreundersøkelsene, og vurdere om det er behov for å iverksette tiltak.*

Kontrollutvalget registrerer at kommunedirektøren er enig i at rapporten har belyst viktige forbedringsområder for utvikling av helsetjenesten og har fremlagt en plan for gjennomføringen av anbefalingene. Kontrollutvalget ber om en vurdering av hvordan funnene både for ungdomsskolen og helsestasjonen blir fulgt opp.

Videre er rapporten fulgt opp i kontrollutvalgsmøtet 06.11.2019 sak 27/19 hvor både kommunedirektøren og kommunesjefen for oppvekst orienterte om tiltakene som var utført.

Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon

En av kontrollutvalgets oppgaver er å sørge for at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette er nærmere regulert i den nye kommuneloven § 23-3 andre ledd:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.»

Kontrollutvalget vedtok i møtet 06.11.2019 å bestille risiko- og vesentlighetsvurdering vedrørende forvaltningsrevisjon. Dette grunnlaget skal danne en plan for forvaltningsrevisjon for Horten kommune for perioden 2019 – 2023. Planene vil bli behandlet våren 2020 både i kontrollutvalget og kommunestyret.

Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, herunder kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I den nye kommuneloven er dette omtalt som eierskapskontroll, og defineres slik i kommuneloven av 2018 § 23-4 første ledd:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og

forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Behandling av selskapskontroll av Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS
Selskapsrapporten ble bestilt 20.03.2019 og behandlet i Horten kontrollutvalg 18.12.2019. Prosjektet var et samarbeid mellom Re, Tønsberg og Horten kommuner. Følgende vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget viser til og slutter seg til Vestfold kommunerevisjons selskapskontrollrapport av Vestfold Interkommunale Brannvesen, VIB med de konklusjoner og anbefalinger som er beskrevet.

Følgende tiltak er anbefalt for Horten kommune:

Til kommunene:

- *Kommunene bør vurdere å utdype formål og strategi for deres eierskap i VIB, jamfør KS' «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll».*
- *Kommunene bør, i samarbeid med VIB, sørge for at viktige prinsipielle spørsmål blir behandlet politisk, jamfør kommunens eierskapsmeldinger*

Kontrollutvalget anbefaler i samsvar med revisjon at kommunestyret fører en tettere politisk eieroppfølging av selskapet med rapporteringer til kommunestyret.

Kontrollutvalget er bekymret over manglende brannsyn i forhold til risikoutsatte grupper, som framkommer i statistikk over gjennomførte brannsyn.

Kontrollutvalget er kjent med omstilling og forhold til ny brannlov.

Til selskapet:

- *VIB bør sikre tilstrekkelige årsverk til forebyggende arbeid, jamfør dimensjoneringsforskriften § 3-2.*
- *VIB bør sikre at forvaltningslovens regler for forhåndsvarsel og begrunnelse av enkeltvedtak, blir fulgt opp i forbindelse med registrering av særskilte brannobjekt.*
- *VIB bør tilstrebe at tilsynsrapporter blir utsendt innen 2 uker etter tilsyn, jamfør prosedyre for gjennomføring av tilsyn og kontroll.*
- *VIB bør sikre etablering og dokumentasjon av et tilfredsstillende system for kartlegging og planlegging av det forebyggende arbeidet, jamfør kapittel 4 i forskrift om brannforebygging.*
- *VIB bør videreføre samarbeidet med eierkommunene med å utarbeide rutiner for kartlegging, planlegging, opplæring og tiltak i forhold til de risikoutsatte gruppene, jamfør kapittel 4 i forskrift om brannforebygging.*

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren i Horten kommune og VIB skriftlig rapporterer til kontrollutvalget i Horten kommune om oppfølging av revisors anbefalinger innen 23.10.2020.

Rapporten oversendes kommunestyret til behandling.

Kommunestyret innbys til å fatte følgende vedtak:

- *Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets vedtak og revisors anbefalinger i selskapskontrollen av Vestfold Interkommunale Brannvesen (VIB).*
- *Kommunedirektøren i Horten og VIB bes om å skriftlig rapportere til kontrollutvalget i Horten kommune om oppfølgingen av rapporten innen 23.10.2020.*

Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll.

Kontrollutvalget bestilte en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll som skal danne grunnlaget for en plan for eierskapskontroll for perioden 2019 -2023. Sekretariatet skal legge frem en plan for eierskapskontroll våren 2020 i kontrollutvalget og kommunestyret.

Observatør

Styret i Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS) har oppnevnt observatører til representantskapene i de interkommunale selskapene. Leder i kontrollutvalget i Horten kommune, Jan Nærnes, har vært observatør i Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS (VIB).

Andre saker relatert til kontroll og tilsyn

Budsjett:

Kontrollutvalget vedtok i møte 25.09.2019 å anbefale kommunestyret å bevilge kr 1.684.000, - i budsjett til kontrollarbeid i Horten kommune for 2020.

Opplæring/konferanser

Nytt kontrollutvalg ble valgt for perioden 2019 – 2023. I den forbindelse ble det utdelt nye lpader til kontrollutvalgsmedlemmene, og opplæring ble gitt på første kontrollutvalgsmøte i 2020. Den 11.11.2019 ble det holdt et felles arrangement av VIKS for nyvalgte kontrollutvalgsmedlemmer på Vestfold fylkeshus. Det var to deltakere for Horten kontrollutvalg som deltok på denne opplæringen. På første kontrollutvalgsmøte 06.11.2019 med nytt utvalg i ny periode gjennomgikk sekretariatet kontrollutvalgets funksjon, oppgaver og rammer.

Kontakt med administrasjonen.

Kommunedirektøren og andre fra administrasjonen har møtt i flere kontrollutvalgsmøter og gitt de redegjørelser som har vært etterspurt samt svart på spørsmål fra kontrollutvalget. Herunder nevnes:

- Orientering om formidlingslån i Horten kommune
- Orientering om boligstiftelsen
- Orientering fra kommunedirektøren om sine forventninger og samarbeid med kontrollutvalget, 06.11.2019.

- Orientering fra ordfører om sine forventninger og samarbeid med kontrollutvalget, 18.12.2019.

Samarbeidet mellom kontrollutvalg/sekretariat og kommunens administrasjon oppleves som godt.

Henvendelser

Kontrollutvalget mottok flere henvendelser fra innbyggere og andre i 2019:

- Henvendelse om «HortenLove», fremlagt i møtet 20.03.2019.
- Henvendelse fra Eikestrand Eiendom AS, vedrørende klageadgang.
- Henvendelse om transport av demente til og fra dagaktivitetssenter.
- Henvendelse om ulovlig oppført garasje. Kontrollutvalgsleder meldte ifra til innsender at kontrollutvalget ikke er noe klageorgan og skulle bringe saken til administrasjonen.
- Kontrollutvalgsleder har mottatt signaler om at barnevernet i Horten kommune ikke fungerer. Saken ble diskutert, og kontrollutvalget tok informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets sekretariat:

Sekretariatstjenesten ble i 2019 utført av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS), hvor Horten kommune var en av åtte deltakere. Leder i kontrollutvalget Jan Nærnes var styreleder i VIKS for perioden 2016-2019.

Det ble holdt to eiermøter i VIKS i 2019 i sammenheng med at selskapet skal ha en inntreden/slås sammen med Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS fra 01.01.2020. Leder for kontrollutvalget informerte utvalget om styrets behandling av saken og eiermøtene ble avholdt henholdsvis 28.01.2019 og 04.04.2019.

Sekretariatet hadde i 2019 to ansatte i 100 % stillinger. Daglig leder i VIKS, Heidi Wulff Jacobsen, har vært sekretær for kontrollutvalget i Horten kommune. Kontorlokalene for sekretariatet ligger på Revetal.

For leder av kontrollutvalget i Horten kommune, Jan Nærnes

Revetal, 12.02.2020

Heidi Wulff Jacobsen
Daglig leder/sekretær